

Van: [Boogert, Joost van den](#)
Aan: [Labrijn, dhr. P.J. \(Pieter-Jan\)](#); [Goor, mw. drs. N.C. \(Nanette\) van](#); [Steensma-Nooij, mw. drs. E.C.M. \(Lonneke\)](#); [Evers, dhr. ing. V. \(Vincent\)](#)
Cc: [Roi, Lodewijk van](#); [Boogert, Joost van den](#); [Hof, L. van t \(Leo\) - DGRW](#); [Visser, Jacco \(WNN\) \(jacco.visser@rws.nl\)](#); [Hijman, R. \(Robert\) - DGB \(robert.hijman@minienm.nl\)](#); [Wit, Leonard de](#)
Onderwerp: reactie IenW en OCW op teksten provincie
Datum: dinsdag 10 april 2018 17:52:04
Bijlagen: [opmerkingen I&W en OCW 1804_A8-A9_Redeneerlijn deel B_Toekomst_v1 \(2\).docx](#)
[opmerkingen IenW en OCW 1804_A8-A9_Redeneerlijn deel A_Historie_v1.docx](#)

Beste Vincent, Lonneke, Jan Pieter en Nanette,

De stukken voor de redeneerlijn hebben we doorgelezen. Er is weer een grote slag gemaakt. Onze tekstuele opmerkingen staan in de bijlage. Hieronder twee algemene opmerkingen.

Gesprek in januari

Vooraf een terugblik op het gesprek uit januari. Het uitgangspunt voor het bestuurlijk overleg over twee weken. In het DG en directeurenoverleg in januari spraken provincie en rijk elkaar over het provinciale project verbinding A8/A9. Besproken werd dat dit een complexe situatie is voor de urgente vraagstukken bereikbaarheid, leefbaarheid en instandhouding. OCW gaf aan dat het ICOMOS-advies van november 2017 aanknopingspunten bevat om tot een oplossing te komen. Het betreft het inpassen van een wegvariant die de OUV zo min mogelijk schaadt en er zijn mogelijkheden om winst te behalen voor het werelderfgoed. Bijvoorbeeld door het aanpakken van de verrommeling en het nemen van herstelmaatregelen. OCW denkt dat zo'n oplossing kans maakt bij UNESCO. OCW wil richting UNESCO hiervoor gaan staan. Nederland zal in deze discussie met UNESCO werken vanuit zijn eigen kracht om oplossingen te vinden. OCW gaf aan dat de marges voor een dergelijke oplossing wel smal zijn. ICOMOS gaf steeds kritische adviezen. Een stevig verhaal is nodig en er zijn geen garanties op succes.

Voor UNESCO moet het helder zijn dat Nederland een zorgvuldig proces heeft doorlopen om oplossingen te vinden voor het bereikbaarheids- en leefbaarheidsprobleem in dit werelderfgoed. Daarnaast moet in het proces en documentatie tot uitdrukking komen dat de provincie wezenlijke stappen onderneemt om de OUV in het gebied te behouden en op verschillende plaatsen te versterken. Het moet dus meer zijn dan enkel voornemens. In het overleg van januari is afgesproken dat de provincie een redeneerlijn met argumentatie maakt. Het rijk helpt hier bij. In een bestuurlijk overleg kan deze redeneerlijn bevestigd worden.

Algemene reactie op de stukken

In de twee documenten komt een deel van die besproken punten terug. De uitwerking in een landschapsplan lijkt ons een goede stap. In deel B kan de provincie concreter aangeven welke punten in het landschapsplan aan de orde komen en hoe de provincie zich wil binden aan deze maatregelen. Nu wordt enkel in algemene zin verwezen naar aanbevelingen uit het ICOMOS-rapport. Daarnaast stellen we een andere ordening van de adviezen van ICOMOS voor. Twee adviezen komen aan de orde in het nominatiedossier NHW en zijn minder relevant voor de redeneerlijn. Belangrijk om deze te noemen en ook aan te geven dat ze via een andere manier aan de orde komen. Ook moeten het in deel B concreter zijn wie welke rol heeft bij de besluitvorming en toetsing.

In deel A kan wat ons betreft de conclusie bondiger. De focus in de eerste paragrafen ligt primair op de wegvarianten. Voor de context en het zicht op een grondig selectieproces is aandacht voor het brede scala van alternatieven (wegen, OV, ruimtelijke ordening) nodig.

Morgenmiddag spreken we verder.

Vriendelijke groet,

Joost van den Boogert

Ministerie van OCW - Beleidsmedewerker Directie Erfgoed en Kunsten

06-46849411

j.vandenboogert@minocw.nl